

Krig och klimatförstöring hotar livet på jorden

Fredens Hus Göteborg (www.fredenshusgoteborg.se) arbetar för fred lokalt och globalt. Vi ser sambanden mellan miljöförstöring, krigsförberedelser och krig. Konflikter hanteras med våld och hot om våld. Länder kastas in i krig och människor tvingas på flykt. Vi hålls alla som gisslan under hot från kärnvapen. Ständiga krigsövningar ger inte trygghet. Allianser skapas mot påstådda fiender. Utsläpp av växthusgaser leder till klimatförändring som ger upphov till torka, tornados och att glaciärer smälter och floder svämmar över. De fattiga är de mest utsatta.

De militära kostnaderna ökar våldsamt – också i Sverige. Andra ömmande behov får stå tillbaka, såsom skolor, sjukvård och omställning av samhället för att klara Coronapandemin och hotande klimatförändring. När krig förs svälter civilbefolkningen. Den dödas, skadas och drivs på flykt inom landet och till andra länder, ofta grannländer. Det nu mest skrämmande exemplet är Jemen. Sverige bidrar med vapenexport, utbildning och träning samt nedladdningar från satelliter som ger stridsmål för drönare och andra flygplan.

Rustningar medför att motparten ökar sina rustningar. Det finns mycket kunskap om hur konflikter kan hanteras och fredligare samhällen byggas, men starka krafter verkar i motsatt riktning. Vi i Fredens Hus sprider kunskap och inspirerar till ett annorlunda samhälle bland annat genom träning i ickevåld och konflikthantering. På global nivå verkar vi för mänsklig säkerhet som ser till människors behov. Målet är ett mer rättvist samhälle utan förtryck.

Vi ser samhället som militariserat. Så kallat försvar byggs med offensiva vapen som hotar den som utsetts till fiende. Dessa vapen leder till kolossala utsläpp av växthusgaser, något som förtigs. I Kyotoavtalet 1997 undantogs militärens utsläpp. I Parisavtalet 2015 lämnades frågan till de skilda staterna att bestämma. I Sverige ingår inte försvarsmakten i det s k miljöledningssystemet och redovisningen av energiåtgång och utsläpp är minst sagt knapphändig, något som redovisas i Svenska Freds rapport 2020 **FRIKORTET – En granskning av försvarets miljöarbete**. En extra svårighet – även om krav på redovisning funnits – är att militärövningar och transporter ofta sker utomlands. Flyg, u-båtar och andra fartyg släpper ut enorma mängder växthusgaser och befinner sig ofta utomlands.

År 2019 släpptes en viktig rapport från Bostonuniversitetet, *The Costs of War*. Författaren, Neta Crawford, kunde inte få information från Försvarsdepartementet. Hon gick till Energidepartementet. Pentagon är världens största utsläppare av växthusgaser. Militären konsumerar mer bränsle än de flesta länder, mer än t ex Sverige. År 2017 släpptes 66 miljoner ton koldioxidekvivalenter ut, vilket motsvarar utsläppen från 14 miljoner personbilar det året. Denna rapport och annat kan hämtas från <https://www.laraforfred.se/miljo>. Det behövs ett nytt sätt att tänka som stoppar krigsrustningar och krig. Det är bråttom och vi behöver hjälpas åt!

21 april 2021

Karin Utas Carlsson

Ordförande Fredens Hus Göteborg